

KURSPLAN

Svenska språket och litteraturen, 91-120 hp, 30 högskolepoäng

Swedish Language and Literature, 91-120, 30 credits

Kurskod:	LSVD28	Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Fastställd av:	Utbildningsledare 2011-12-02	Utbildningsområde:	Humanistiska området
Gäller fr.o.m.:	2013-01-21	Ämnesgrupp:	SV1
Reviderad av:	Utbildningsledare 2012-12-07	Fördjupning:	A1F
Version:	3		

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- kunna tillämpa ett problematiserat och kritiskt förhållningssätt till populärlitteratur och -kultur, samt ha god kännedom om populärlitterära teoribildningar
- kunna problematisera aktuell ämnesdidaktisk forskning
- ha utvecklat kunskaper i diskursanalytiska perspektiv
- medvetna och kunskapsbaserade förhållningssätt till flerspråkighet och andraspråsutveckling i skola och samhälle
- ha fördjupade kunskaper om efterkrigstidens och samtidens litteratur samt dess teori och metod
- skrivit ett självständigt arbete på avancerad nivå där man visat prov på fördjupad förmåga till ett vetenskapligt förhållningssätt

Innehåll

Alternativ 1:

Samtidens litteratur II, 7,5 hp

Contemporary literature II, 7,5 credits

Innehåll

Svensk och västerländsk modernism samt postmodernistisk litteratur

Begrepp som modernism, postmodernism och feminism diskuteras och problematiseras utifrån teoretiska texter och skönlitteratur

Fördjupade studier av modern litteraturteori och vetenskaplig metod

Tolkning och analys av texter ur olika teoretiska perspektiv, t ex genusinriktning, **cultural studies**, psykoanalytisk tolkningsteori

Fördjupade studier i svenskämnet där vår tids sociala och kulturella förändringar studeras ur ett historisk perspektiv

Planerande av kurser där studenten ges tillfälle att tillämpa och se sambanden mellan sina didaktiska kunskaper och sina kunskaper i svenskämnet.

Lärandemål

Efter delkursens genomförande förväntas studenterna

- ha fördjupade kunskaper om svensk och västerländsk modernistisk och postmodernistisk litteratur
- ha god insikt i teoretiska begrepp som modernism, postmodernism, och feminism
- ha god förmåga att självständigt analysera och tolka litteratur utifrån litteraturvetenskapliga teorier och metoder
- ha förmåga att planera gymnasiekurser i svenska som bygger på en vetenskaplig grund.

Examination

Kursen examineras dels genom aktivt deltagande i seminarier, dels genom en enskild skriftlig kortare essä kring något av de lästa verken, där studentens förmåga till problematisering och självständig reflektion betonas. Essän betygssätts med Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. Kursen innehåller även en gruppexamination, där studenterna analytiskt presenterar de kursplaner som utvecklats i basgrupperna. Uppgiften betygssätts med Underkänd eller Godkänd.

Språkutveckling och språkforskning, 7,5 högskolepoäng

Language development and language research, 7,5 credits

Innehåll

Språkliga normer i skolan förr och nu

Forskning om elevers färdigheter i svenskämnet

Forskning om processinriktad skrivning i skolan

Lärares bedömning av elevtexter i teori och praktik

Läromedel i svenskämnet

Samband mellan kulturell miljö och skolresultat i svenska språket

Lärandemål

Efter delkursens genomförande förväntas studenterna

- ha fördjupat sina insikter om normerna i förhållande till elevers språk och lärares bedömning
- ha fördjupade kunskaper i forskningen omkring processinriktad skrivning
- ha förvärvat goda kunskaper om förhållandet mellan miljö och språklig utveckling
- ha utvecklat sin förmåga att bedöma texter statistiskt & diskursivt

Examination

Examination av delkursen sker genom dels muntliga föredragningar inför andra deltagare, dels aktivt deltagande i seminarier, och dels genom en hemskrivning (individuellt). Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. Kursen innehåller även en gruppexamination, där studenterna analytiskt presenterar de kursplaner som utvecklats i basgrupperna. Uppgiften betygssätts med Underkänd eller Godkänd.

D-uppsats, 15 högskolepoäng

Degree project, 15 credits

Innehåll

Fördjupning i ett valt uppsatsämne genom författande av en uppsats som i omfång och framför allt i djup visar på en progression i förhållande till tidigare kurser.

Lärandemål

Efter genomförande av kursen förväntas studenterna

- ha visat prov på förmåga att söka relevanta källor för en vetenskaplig uppsats

- ha fördjupat sin förmåga att kritiskt granska källor vad gäller relevans, validitet och tillförlitlighet, och visat detta vid en opposition av en annan uppsats på samma eller jämförbar nivå
- ha visat prov på god förmåga att skriva en vetenskapligt hållbar uppsats med ett korrekt språk

Examination

Examination sker genom opposition på en annan uppsats och genom försvarande av egen uppsats på ett särskilt seminarium. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Alternativ 2

Delkurs 1 och 2: samma som alternativ 1

Delkurs 3 ersätts efter överenskommelse med kursansvarig med två av följande kurser om 7,5 hp, valda så att den ena har språklig inriktning och den andra litteraturvetenskaplig.

Nordiska språk, 7,5 högskolepoäng

The Nordic Languages, 7,5 credits

De nordiska språkens släktskap och historiska utveckling. Språkpolicy i de nordiska länderna. Modern litteratur på de nordiska språken. Undervisning i nordiska språk i ungdomsskolan.

Varulvar, vampyrer och väsen - skräck i litteratur och andra media från antiken till idag, 7,5 högskolepoäng

Werewolves, Vampires and Entities - Horror in Literature and Other Media from Ancient Times until today, 7,5 credits

Skräcklitteraturen från antiken till idag, från egyptiska spökhistorier och antika varulvsberättelser över medeltida folksägnar till skräckromantikens födelse och framåt till nutid. Filmer, musik och andra media ingår i undervisningen. (För en mer utförlig beskrivning av kursen se kursplanen för den fristående kursen med detta namn).

Kriminal- och spänningslitteratur, 7,5 högskolepoäng

The Crime novel - today and in the past, 7,5 credits

Kriminalromanens bakgrund och framväxt. Pusseldeckarens guldålder. Hårdkokt realism och samtidskritik. Kriminalromanen idag: Nya roller och nya motiv. Litteraturpedagogiska perspektiv.

Undervisningsformer

Seminarier, föreläsningar och självstudier.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Godkända kurser i Svenska språket och litteraturen, 1-60 hp, och minst 22,5 hp av kursen Svenska språket och litteraturen, 61-90 hp, vari uppsats om 15 hp skall ingå. När kursen läses i direkt anslutning till Svenska språket och litteraturen, 61-90 hp, gäller att den kursen skall vara genomförd

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Väl Godkänd krävs att minst två av delkurserna fått betyget Väl Godkänd. För godkännande krävs utöver godkänd examination deltagande i obligatoriska moment samt genomförande av obligatoriska uppgifter. Beträffande examinationsformer hänvisas till uppgifter under delkurser ovan.

För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Samtidens litteratur II	7.5 hp	U/G/VG
Språkutveckling och språkforskning	7.5 hp	U/G/VG
D-uppsats	15 hp	U/G/VG
Nordiska språk	7.5 hp	U/G/VG
Varulvar, vampyrer och väsen - skräck i litteratur och andra	7.5 hp	U/G/VG
Kriminal- och spänningslitteratur	7.5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Enligt anvisningar i utbildningsplanen.

Övrigt

Kursplan och litteraturlista gäller vt -13.

Kursen utgör specialisering i ämnet svenska för undervisning på gymnasiet. Studenterna kan välja mellan att bredda kunskaperna genom att läsa fyra delkurser om 7,5 hp eller att fördjupa kunskaperna genom att skriva en D-uppsats i den senare hälften av kursen.

Kurslitteratur

Samtidens litteratur II, 7,5 hp

Facklitteratur:

- Ask, Sofia (2012). *Språkämnet svenska: ämnesdidaktik för svensklärare*. Lund: Studentlitteratur.
- Barry, Peter (2002). *Beginning Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory*. Manchester. I urval. 150 s.
- Culler, Jonathan (2011). *Litteraturteori: en mycket kort introduktion*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Langer, Judith (2005). *Litterära föreställningsvärldar*. Göteborg: Daidalos. 190 s.
- Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar (2009). *Litteraturens historia i Sverige*. Norstedts. 100 s. Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar (2005). *Litteraturens historia i Världen*. Norstedts. 100 s.
- Tenngart, Paul (2010). *Litteraturteori*. (2. uppdaterade uppl.) Malmö: Gleerups.
- Delar ur litteraturvetenskapliga avhandlingar i samråd med undervisande lärare. 300 s.
- Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Skolverket. www.skolverket.se.
- Bedömning & betygssättning i gymnasieskolan*. Stockholm: Skolverket, www.skolverket.se
- Program- och ämnesplaner för gymnasieskolan*. www.skolverket.se
- Kommentarer till ämnesplaner*. www.skolverket.se

Skönlitteratur:

- Auster, Paul. *City of Glass*
- Duras, Marguerite (2012). *Älskaren*. (Ny utg.) Stockholm: Repris.
- Kafka, Franz. *Slottet*
- Khemiri, Jonas Hassen. *Montecore: en unik tiger*
- Plath, Sylvia. *The Bell Jar*
- Woolf, Virginia. *Mot Fyren*

Samt ett antal dikter: se PingPong

Förslag på didaktisk referenslitteratur:

Adelmann, K. (2002). *Att lyssna till röster. Ett vidgat lyssnande begrepp i ett didaktiskt perspektiv*. Malmö högskola.

Bergman, Lotta (2007). *Gymnasieskolans svenskämnen: en studie av svenskundervisningen i fyra gymnasieklasser*. Malmö: Malmö högskola, Lärarutbildningen.

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydís & Løken, Torlaug (2002). *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. Lund: Studentlitteratur.

Einarsson, J. red. & Malmgren, G. (2003). *Första nationella konferensen i svenska med didaktisk inriktning*. Växjö 8-9 januari 2003, Malmö högskola.

Garme, Birgitta, Nyström, Catharina & Ohlsson, Maria (red.) (1999). *Svenska på prov: arton artiklar om språk, litteratur, didaktik och prov: en vänskrift till Birgitta Garme på 60-årsdagen den 24 november 1999*. Uppsala: Univ.

Kåreland, Lena (red) (2009). *Läsa bör man...? : den skönlitterära texten i skola och lärarutbildning Del 1, Läsvanor och litteraturförståelse – Del 2, Litteratursyn i några läromedel i gymnasieskola och lärarutbildning – Del 3, Blivande lärare tolkar skönlitterära texter*. Liber.

Langer, Judith A.; översättning: Anna Sörmark (2005). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse*. Daidalos.

Larsson, Staffan (2006). *Didaktik för vuxna: tankelinjer i internationell litteratur*. Vetenskapsrådet.

Nilsson, N-E (2002). *Skriv med egna ord. En studie av läroprocesser när elever i grundskolans senare år skriver "forskningsrapporter"*. Malmö högskola.

Lindberg, Ylva (2009). "Verklighet om virtuell verklighet - Litteraturundervisningens utmaning". *Læring och medier*, nr 3, www.forskningsnettet.dk/lom/0309?q=da/lom/0309/2.

Nordheden, Inger och Paulin, Arja (red) (2008). *Att äga språk - språkdidaktikens möjligheter: En antologi om och för lärare i skolan*. Stockholms universitetsförlag.

Nordlund, Anita (2009). *Kritisk sakprosläsning i gymnasieskolan: didaktiska perspektiv på läroböcker, lärare och nationella prov*. Göteborgs universitet.

Persson, Magnus (2007). *Varför läsa litteratur?: om litteraturundervisningen efter den kulturella vändningen*. Studentlitteratur.

Svensson, Birgitta (2008). *Gör klassikern till din egen - att arbeta med skönlitteratur i klassrummet*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Ullström, S-O. (2002). *Likt och olik. Strindbergsbildens förvandlingar i gymnasiet*. Stockholm: B. Östlings bokförl. Symposion.

Åkerlund, Dan (2008). *Publicistiska arbetssätt i skolan: Webbtidningar, wiki, bloggar, webbteve och podd-radio*. Studentlitteratur.

Årheim, Anette. *Medier och identitet i gymnasiet: mångkulturella vardag*.

Årheim, Anette (2007). *När realismen blir orealistisk: litteraturens "sanna historier" och unga läsares tolkningsstrategier*. Växjö University Press.

Språkutveckling och språkforskning, 7,5 hp

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydís & Hoel, Torlaug Lokensgaard (2002). *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. Lund: Studentlitteratur. 209 s.

Garme, Birgitta (red.) (2002). *Språk på väg. Om elevers språk och skolans möjligheter*. Hallgren & Fallgren. 33 s.

Hoel, Torlaug Lokensgaard (2001). *Skriva och samtala: lärande genom reponsgrupper*. Lund: Studentlitteratur. 278 s.

Palmér, Anne & Östlund-Stjärnegårdh, Eva (2005). *Bedömning av elevtext. En modell för analys. Svenskämnet i år 8, 9 och gymnasiet*. Natur och Kultur. 188 s

FUMS-rapporter enligt anvisningar. 50 s.

D-uppsats, 15 hp

Anvisningar för uppsatsarbete: se PingPong

Nyberg, Rainer (2000). *Skriv vetenskapliga uppsatser och avhandlingar med stöd av IT och Internet*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur. 254 s.

Alternativ 2:

Istället för uppsats: 2 valbara kurser

Nordiska språk, 7,5 högskolepoäng

Cramer, Jens (1999). *Dansk som nabosprog: dansk grammatik for svensktalende*.

Aarhus: Aarhus universitetsforlag. 96 s.

Fjeldstad, Anton & Hervold, Kari (1989). *Norsk for svensker*. Lund: Studentlitteratur. 164 s.
eller

Jørgensen, Nils m.fl. (1997). *Nordiska. Våra språk förr och nu*. Lund: Studentlitteratur. 481 s.

Vikør, Lars S. (2001). *The Nordic languages: their status and interrelations*. Oslo: Novus. 254 s.

Skönlitteratur på danska och norska väljs i samråd med examinator. 500 s.

Artiklar ur Språk i Norden i samråd med examinator

Varulvar, vampyrer och väsen - skräck i litteratur och andra media från antiken till idag, 7,5 högskolepoäng

Facklitteratur:

Fyhr, Mattias (2009/2003). *De mörka labyrintherna. Gotiken i litteratur, film och rollspel*. (avh.) Ellerströms förlag. 297 s.

Leffler, Yvonne (2001). *Skräck som fiktion och underhållning*. Studentlitteratur (finns som e-bok). 151 s.

Leffler, Yvonne (2008). "Svensk skräcklitteratur": www.litteraturbanken.se/red/presentationer/leffler_svenskskracklitteratur.pdf. 8 s.

Wijkmark, Sofia (2009). "Karl. En julsägen. Berättande och hemsökelse".

I *Hemsökelse. Gotiken i sex berättelser av Selma Lagerlöf* (avh.) s. 51-85 om

"Karl. En julsägen" :www.kau.divaportal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:209642. 34 s.

Skönlitteratur:

(Välj gärna senare utgåvor men se till att de är kompletta och inte reviderade versioner av t.ex. Dracula. Observera att många texter tillkommer i kompendiet nedan.)

Stoker, Bram (1897). *Dracula*. Ca 300 s.

Till detta kommer 3 romaner som väljs i samråd med examinatorn samt ett kompendium på högst 400 sidor som innehåller skönlitteratur från antiken till nutid och som innehåller ytterligare facklitteratur.

Totalt omfattar kursen ca 1500 sidor skön- och facklitteratur.

Kriminal- och spänningslitteratur, 7,5 högskolepoäng

Facklitteratur:

Kärrholm, Sara (2005). *Konsten att lägga pussel. Deckaren och besvärjandet av ondskan i folkhemmet*. (avh.) Stockholm: Symposion. 60 s.

Priestman, Martin (red.) (2003). *The Cambridge Companion to Crime Fiction*. Cambridge University Press (I urval). 120 s.

Sjklovskij, Viktor (1995). Kriminalberättelsen hos Conan Doyle. I Hedman,

Dag (red.): *Brott, kärlek och äventyr. Texter om populärlitteratur*. Lund: Studentlitteratur.

Wendelius, Lars (1999, avh.) *I Rationalitet och kaos. Nedslag i svensk kriminalfiktions efter 1965*. Gidlunds. 60 s.

Skönlitteratur:

Doyle, Conan. *Det spräckliga bandet & De rödhårigas förening* (noveller).

Hammet, Dashiell. *The House in Turk Street*. (novell).

Indridasson, Arnaldur. *Kvinna i grönt*.

Poe, E. A. *Morden på Rue Morgue*. (novell)

Sjöwall, Maj & Wahlöö, Per. *Det slutna rummet*.

Trenter, Stig eller Lang, Maria: en valfri roman av en av dessa.

Samt ytterligare 5-6 kriminalromar som väljs i samråd med kursdeltagarna.

Totalt ca 2200 sidor skönlitteratur och 400 sidor teoretisk litteratur